SURXONDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

SURXONDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BOʻYICHA MAʼLUMOT

2023- yil 1- sentabr holatiga koʻra
(fermer va dehqon xoʻjaliklarisiz)

Maʼlumotlar Oʻzbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi maʼlumotlar bazasi asosida shakllantirildi

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023- yil 1- sentabr holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 24 872 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 20 829 ta). 2019- yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar sonining o‘sishi 36,4 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 43,1 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda.

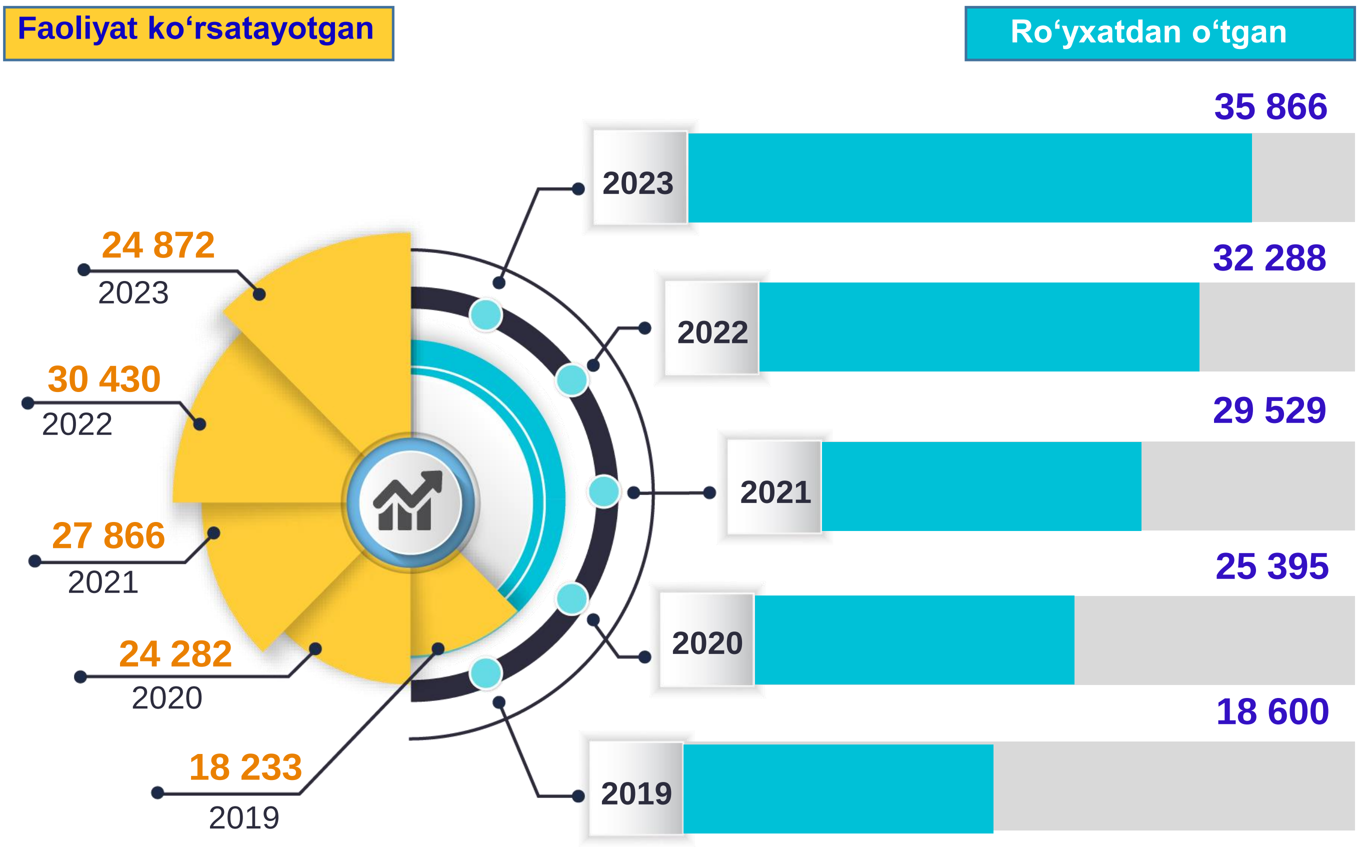

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yil	Soni
2023	2 444
2022	3 095
2021	3 968
2020	6 023
2019	3 476

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

2019	2020	2021	2022	2023
19,1 %	24,8 %	14,2 %	10,2 %	9,8 %

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

260
10,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

371
11,8 %

Sanoat

185
7,7 %

Qurilish

1 020
12,7 %

Savdo

75
10,3 %

Tashish va saqlash

174
11,8 %

Yashash va ovqatlanish

64
19,8 %

Axborot va aloqa

36
8,3 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

259
4,4 %

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-avgust oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2 444 tani tashkil qildi.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	508	11,7 %
Denov t.	247	8,6 %
Sherobod t.	241	13,9 %
Jarqo‘rg‘on t.	191	10,0 %
Qiziriq t.	158	14,1 %
Oltinsoy t.	147	14,2 %
Sho‘rchi t.	145	8,8 %
Angor t.	120	9,8 %
Sariosiyo t.	117	7,7 %
Qumqo‘rg‘on t.	110	6,7 %
Uzun t.	107	7,7 %
Termiz t.	103	6,9 %
Muzrabot t.	102	8,9 %
Boysun t.	81	7,1 %
Bandixon t.	67	10,2 %

3 Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

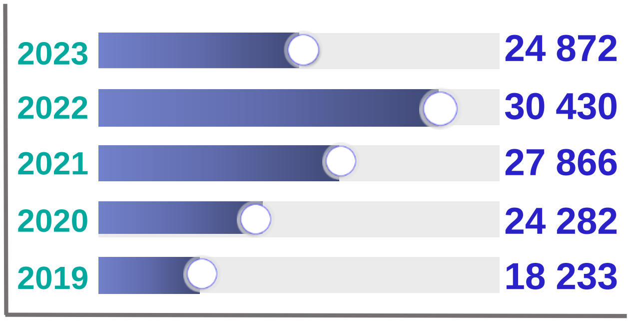

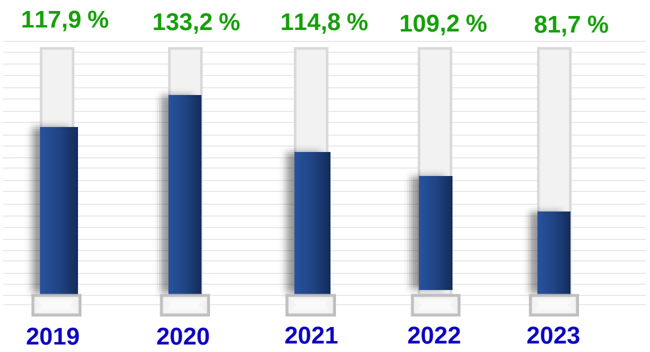

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

2023- yil 1- sentabr holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2019- yilning mos davriga (18 233 ta) nisbatan 6 639 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	4 336	Uzun t.	1 395
Denov t.	2 888	Angor t.	1 229
Jarqo‘rg‘on t.	1 918	Muzrabot t.	1 149
Sherobod t.	1 730	Boysun t.	1 133
Sho‘rchi t.	1 641	Qiziriq t.	1 120
Qumqo‘rg‘on t.	1 640	Oltinsoy t.	1 036
Sariosiyo t.	1 516	Bandixon t.	657
Termiz t.	1 484		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

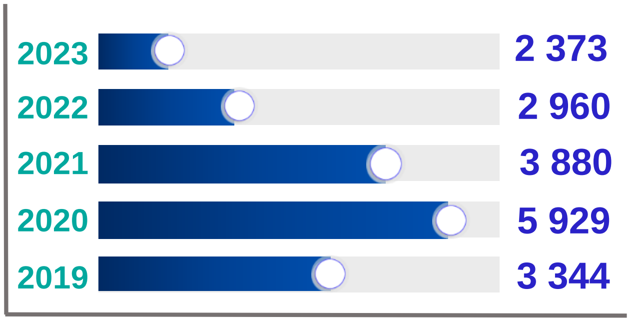

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

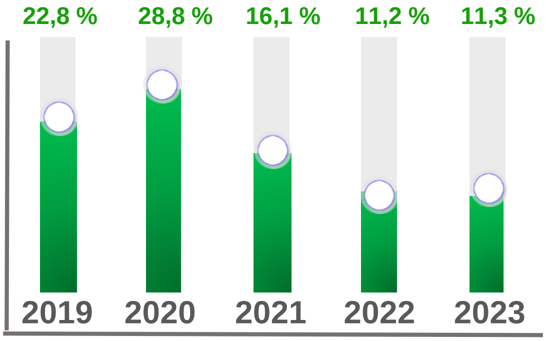

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

259
10,7 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

371
11,8 %

Sanoat

185
7,7 %

Qurilish

1 020
12,7 %

Savdo

74
10,2 %

Tashish va saqlash

174
11,8 %

Yashash va ovqatlanish

64
20,1 %

Axborot va aloqa

36
10,1 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

190
9,2 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023- yil yanvar-avgust oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 2 373 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 2 371 ta.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	494	13,1 %	Sariosiyo t.	115	9,5 %
Sherobod t.	237	16,0 %	Qumqo‘rg‘on t.	107	8,0 %
Denov t.	226	9,2 %	Uzun t.	102	8,8 %
Jarqo‘rg‘on t.	188	11,4 %	Muzrabot t.	100	10,6 %
Qiziriq t.	157	16,7 %	Termiz t.	100	7,6 %
Oltinsoy t.	144	18,2 %	Boysun t.	79	8,5 %
Sho‘rchi t.	142	10,4 %	Bandixon t.	65	12,2 %
Angor t.	117	11,2 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

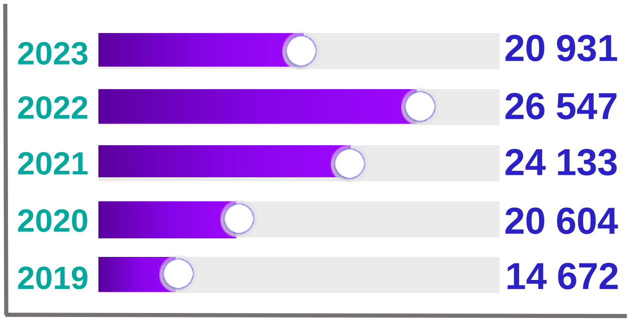

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

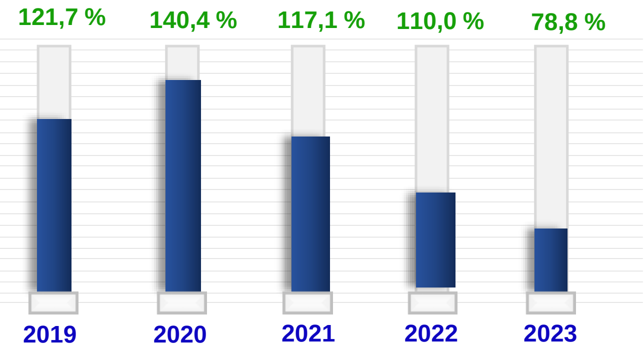

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 416	3 152	2 393
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	Sanoat	Qurilish
8 044	722	1 469
Savdo	Tashish va saqlash	Yashash va ovqatlanish
318	356	2 061
Axborot va aloqa	Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- sentabr holatiga 20 931 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 142,7 foizni tashkil etdi (6 259 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 38,4 foiz, sanoat – 15,1 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 11,5 foiz, qurilish – 11,4 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 7,0 foiz, tashish va saqlash – 3,5 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 1,7 foiz, axborot va aloqa – 1,5 foiz, boshqa turlari – 9,9 foiz.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	3 778	Uzun t.	1 157
Denov t.	2 456	Angor t.	1 042
Jarqo‘rg‘on t.	1 646	Muzrabot t.	946
Sherobod t.	1 480	Qiziriq t.	938
Sho‘rchi t.	1 368	Boysun t.	928
Qumqo‘rg‘on t.	1 334	Oltinsoy t.	792
Termiz t.	1 323	Bandixon t.	534
Sariosiyo t.	1 209		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

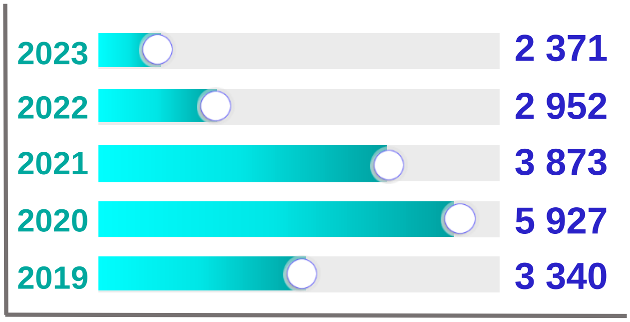

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

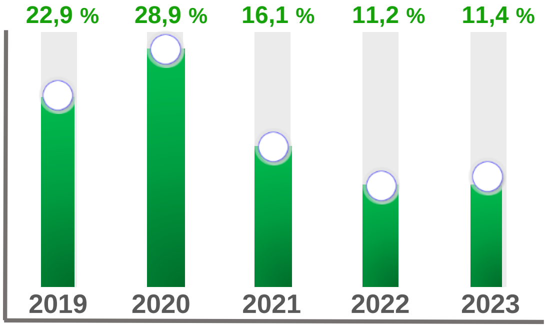

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

259
10,8 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

371
11,9 %

Sanoat

185
7,8 %

Qurilish

1 020
12,7 %

Savdo

74
10,3 %

Tashish va saqlash

174
11,9 %

Yashash va ovqatlanish

64
20,1 %

Axborot va aloqa

36
10,1 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

188
9,3 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023- yil yanvar-avgust oylarida axborot-kommunikatsiya sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2019- yilning mos davriga nisbatan 36 tadan 64 taga (o‘sish 28 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	493	13,2 %	Sariosiyo t.	115	9,6 %
Sherobod t.	237	16,1 %	Qumqo‘rg‘on t.	107	8,1 %
Denov t.	225	9,2 %	Uzun t.	102	8,8 %
Jarqo‘rg‘on t.	188	11,5 %	Muzrabot t.	100	10,6 %
Qiziriq t.	157	16,8 %	Termiz t.	100	7,6 %
Oltinsoy t.	144	18,2 %	Boysun t.	79	8,5 %
Sho‘rchi t.	142	10,4 %	Bandixon t.	65	12,2 %
Angor t.	117	11,3 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

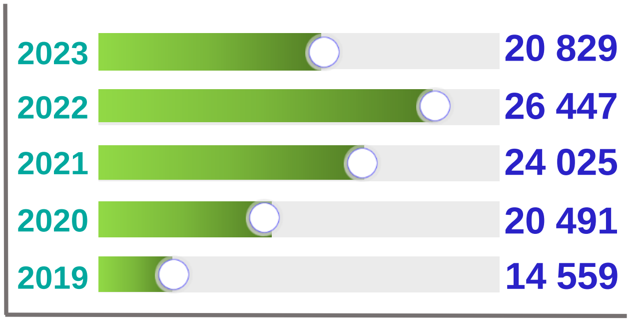

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

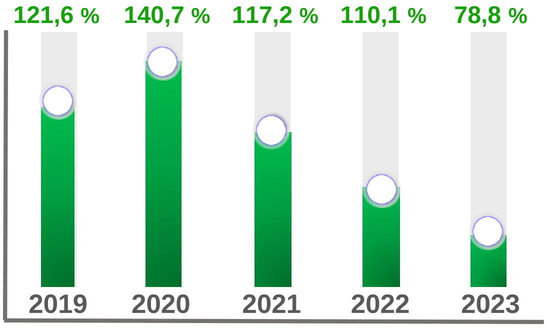

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Termiz shahrida (17,9 foiz), Denov (11,7 foiz), Jarqo‘rg‘on (7,9 foiz), Sherobod (7,1 foiz) va Sho‘rchi (6,6 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 50 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	3 737	Uzun t.	1 156
Denov t.	2 446	Angor t.	1 036
Jarqo‘rg‘on t.	1 641	Muzrabot t.	943
Sherobod t.	1 474	Qiziriq t.	935
Sho‘rchi t.	1 365	Boysun t.	927
Qumqo‘rg‘on t.	1 329	Oltinsoy t.	790
Termiz t.	1 315	Bandixon t.	533
Sariosiyo t.	1 202		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Sherobod t.	322
Uzun t.	259
Denov t.	256
Qumqo‘rg‘on t.	209
Jarqo‘rg‘on t.	209
Termiz t.	202
Muzrabot t.	152
Sariosiyo t.	142
Boysun t.	138
Qiziriq t.	111
Sho‘rchi t.	108
Termiz sh.	101
Angor t.	99
Oltinsoy t.	79
Bandixon t.	65

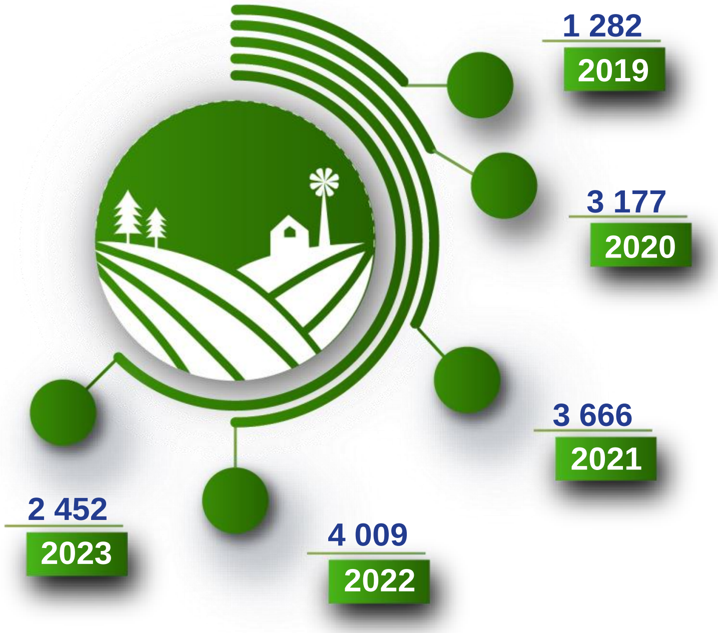

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	458
Denov t.	363
Sariosiyo t.	242
Qumqo‘rg‘on t.	223
Sho‘rchi t	223
Uzun t.	219
Sherobod t.	198
Jarqo‘rg‘on t.	180
Termiz t.	178
Angor t.	169
Boysun t.	165
Muzrabot t.	160
Oltinsoy t.	145
Qiziriq t.	139
Bandixon t.	90

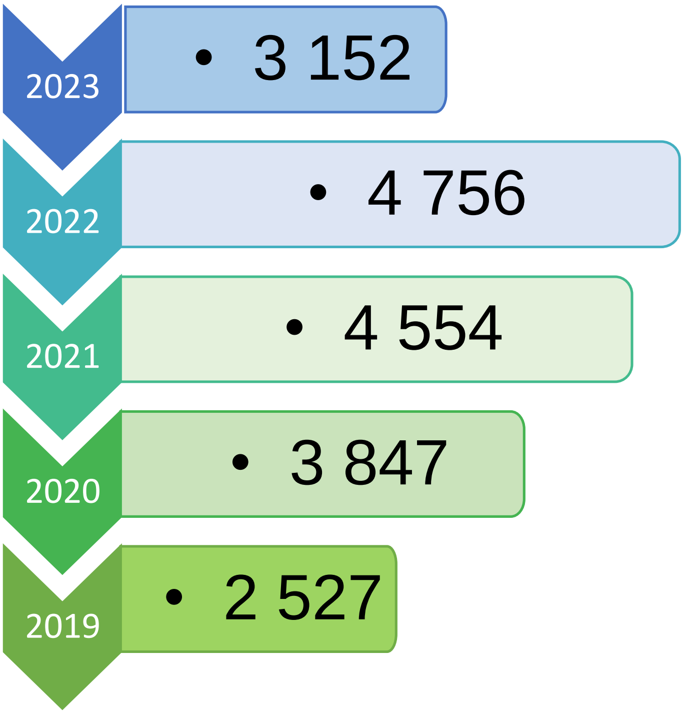

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 12,7 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 95,4 foizini ishlab chiqarish sanoati, 2,7 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, 1,7 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish va 0,2 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash tashkil etgan.

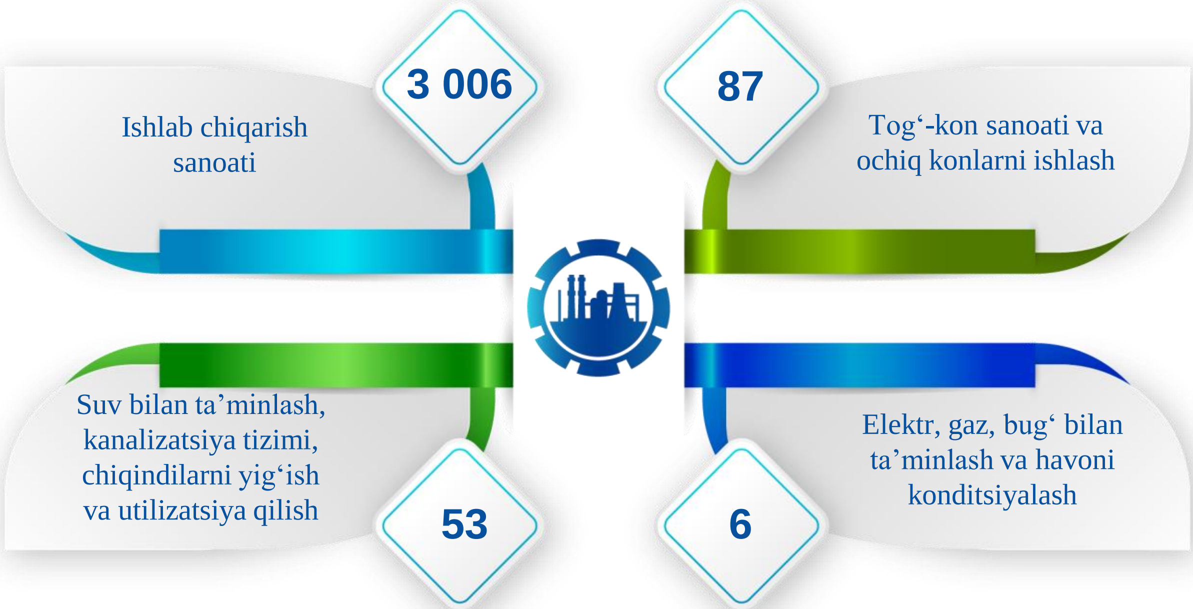

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	593
Jarqo‘rg‘on t.	228
Termiz t.	200
Denov t.	167
Sariosiyo t.	167
Boysunt.	147
Qumqo‘rg‘on t.	136
Sho‘rchi t.	130
Angort.	120
Qiziriq t.	117
Sherobod t.	95
Muzrabot t.	94
Oltinsoy t.	82
Uzun t.	68
Bandixon t.	66

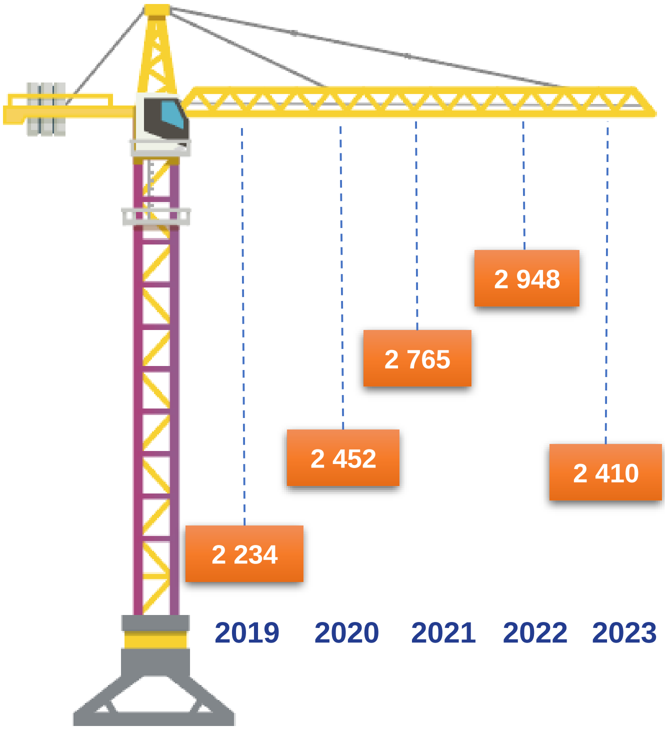

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 56,1 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 83,7 foizni tashkil etdi;

- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 23,2 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 2,3 marta oshgan;

- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 20,7 foiz ulushni va 134,5 foiz o‘sish sur’atini tashkil etdi.

559 Fuqarolik obyektlarini qurish

499 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

1 352 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	1 337
Denov t.	1 080
Jarqo‘rg‘on t.	709
Sho‘rchi t.	623
Qumqo‘rg‘on t.	537
Sherobod t.	530
Angor t.	441
Uzun t.	415
Termiz t.	414
Sariosiyo t.	407
Qiziriq t.	384
Muzrabot t.	353
Oltinsoy t.	335
Boysun t.	265
Bandixon t.	214

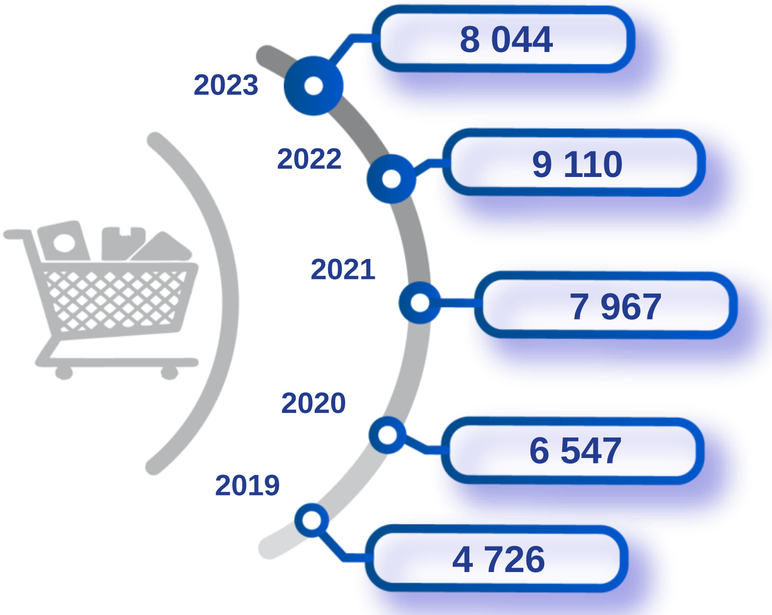

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,9 foizi yoki 8 035 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 63,9 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, 2019- yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 179,2 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 26,0 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 141,6 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 10,1 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 2,1 martani tashkil etdi.

810

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

2 094

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

5 140

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	159
Denov t.	116
Sho‘rchi t.	56
Jarqo‘rg‘on t.	54
Sherobod t.	53
Termiz t.	42
Qumqo‘rg‘on t.	39
Uzun t.	37
Qiziriq t.	36
Sariosiyo t.	36
Oltinsoy t.	27
Muzrabot t.	27
Angor t.	22
Boysun t.	17
Bandixon t.	5

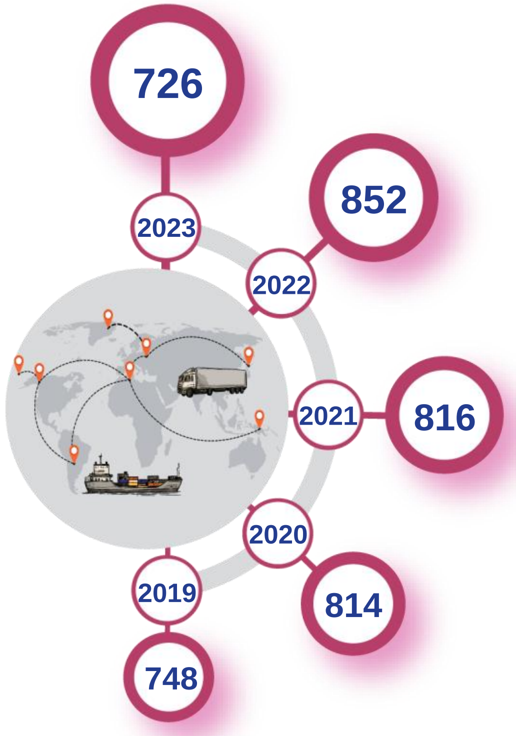

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami viloyatdagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 2,9 foiz ulushini tashkil etdi.

2019- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 91,3 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 116,4 foizni;

pochta va kuryerlik yo‘nalishining o‘sish sur’ati 144,4 foizni tashkil etdi;

havo transporti va suv transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni o‘zgarmagan.

Suv transporti	Havo transporti	Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
1	1	13	177	534

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	322
Denov t.	165
Sherobod t.	107
Jarqo‘rg‘on t.	105
Sariosiyo t.	103
Termiz t.	99
Sho‘rchi t.	96
Boysun t.	91
Uzun t.	77
Muzrabot t.	69
Angor t.	69
Qumqo‘rg‘on t.	60
Qiziriq t.	41
Oltinsoy t.	37
Bandixon t.	35

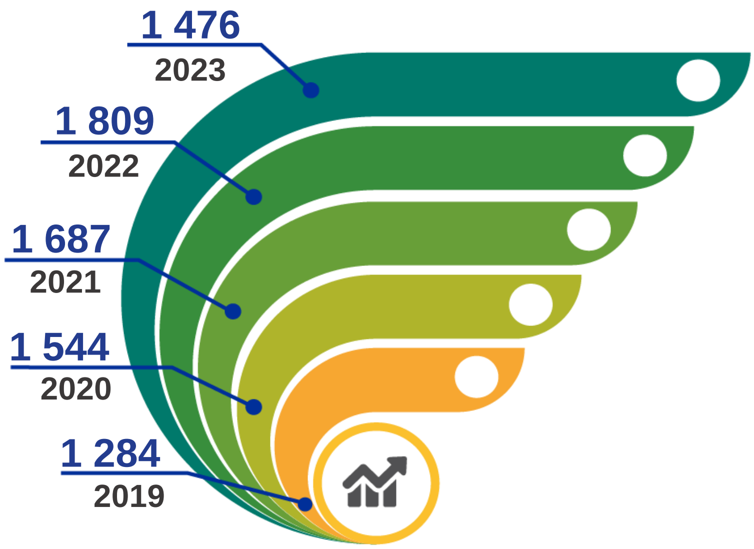

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 115,0 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 8,6 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 91,4 foiz ulushini tashkil etdi.

127 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 349 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	134
Denov t.	46
Jarqo‘rg‘on t.	19
Qiziriq t.	16
Uzun t.	15
Sho‘rchi t.	15
Oltinsoy t.	15
Boysun t.	13
Sherobod t.	11
Termiz t.	10
Qumqo‘rg‘on t.	7
Sariosiyo t.	7
Bandixon t.	6
Angor t.	5
Muzrabot t.	5

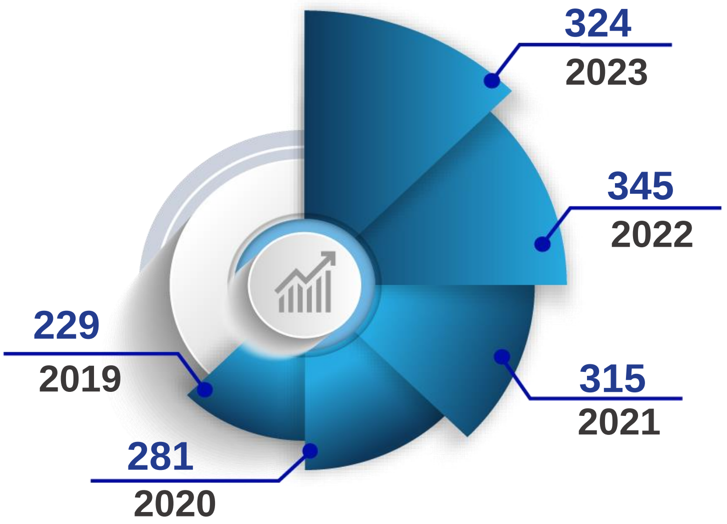

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 22,2 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 153,2 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 27,5 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 134,8 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 50,3 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 140,5 foizni tashkil etdi.

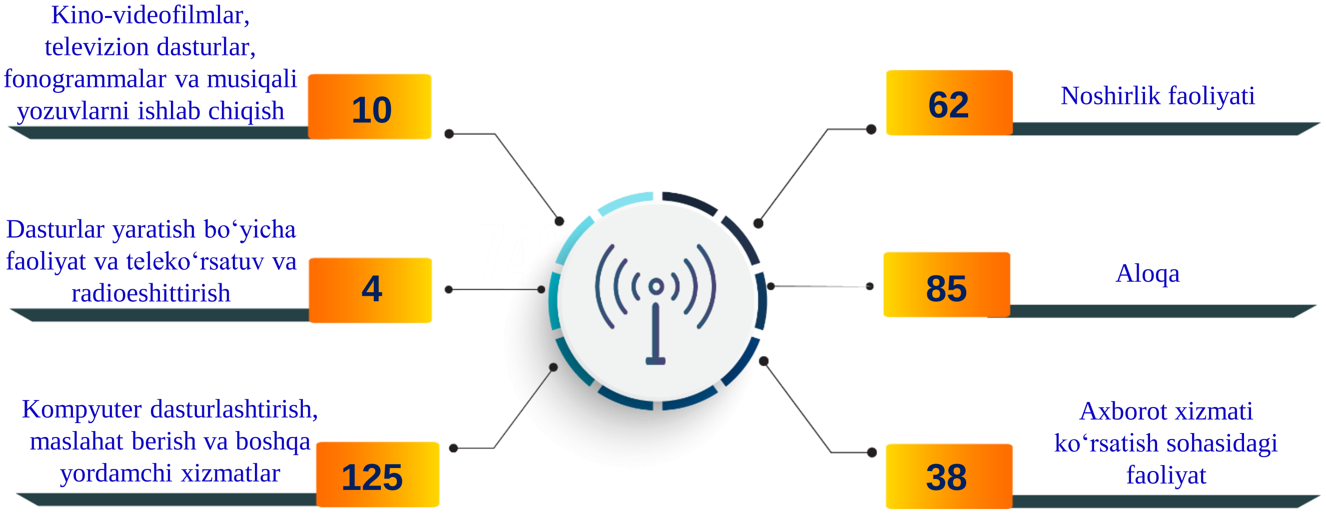

15 Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	125
Denov t.	71
Sherobod t.	30
Jarqo‘rg‘on t.	30
Sho‘rchi t.	27
Qumqo‘rg‘on t.	21
Uzun t.	18
Sariosiyo t.	17
Angor t.	17
Muzrabot t.	16
Termiz t.	16
Qiziriq t.	15
Boysun t.	12
Oltinsoy t.	11
Bandixon t.	7

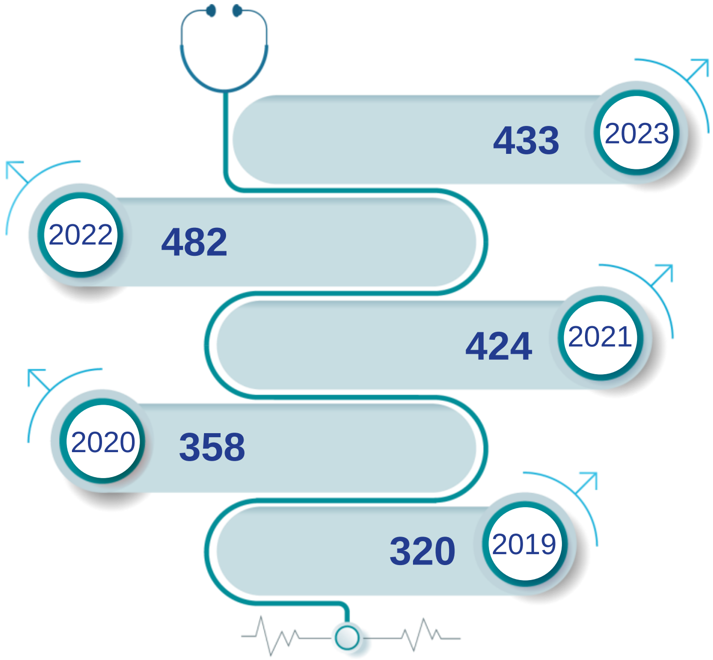

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 356 ta yoki 82,2 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

95,6 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 136,6 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,2 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 175,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,2 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 55,6 foizni tashkil etdi;

5
Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish

14
Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash

414
Sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli boʻyicha umumiy maʼlumot

2023- yil 1- sentabr holatiga koʻra, birlikda

	Tadbirkorlik subyektlari soni	Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi
Masʼuliyati cheklangan jamiyat	11 264	53,8 %
Xususiy korxona	5 439	26,0 %
Oilaviy korxona	3 893	18,6 %
Aksiyadorlik jamiyat	18	0,1 %
Boshqalar	317	1,5 %

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bogʻliq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xoʻjalik yurituvchi subyektlar toʻgʻrisidagi maʼlumotlarni oʻz ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika maʼlumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini taʼminlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar to'g'risida ma'lumot

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

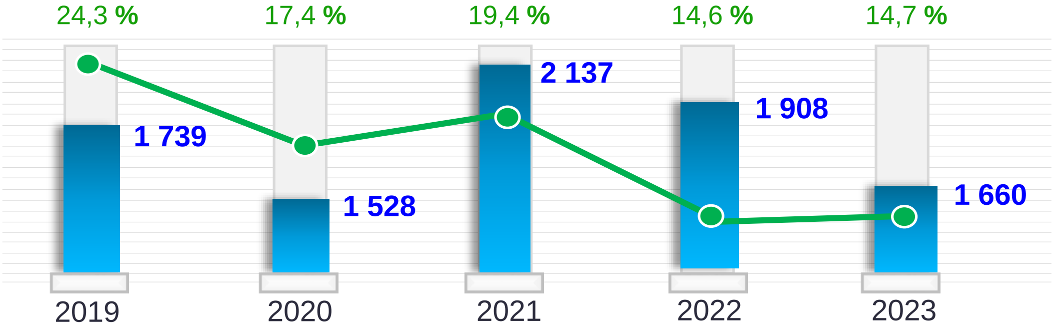

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

216 — **14,9 %**

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

714 — **17,3 %**

Savdo

47 — **25,0 %**

Axborot va aloqa

188 — **13,4 %**

Sanoat

66 — **11,6 %**

Tashish va saqlash

24 — **14,8 %**

Sog'liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

172 — **10,1 %**

Qurilish

76 — **17,4 %**

Yashash va ovqatlanish

157 — **12,8 %**

Boshqa turlar

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	413	Oltinsoy t.	89
Sherobod t.	154	Termiz t.	70
Denov t.	147	Sariosiyo t.	65
Jarqo'rg'on t.	136	Muzrabot t.	59
Qiziriq t.	111	Boysun t.	57
Sho'rchi t.	94	Bandixon t.	46
Angor t.	90	Uzun t.	39
Qumqo'rg'on t.	90		

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

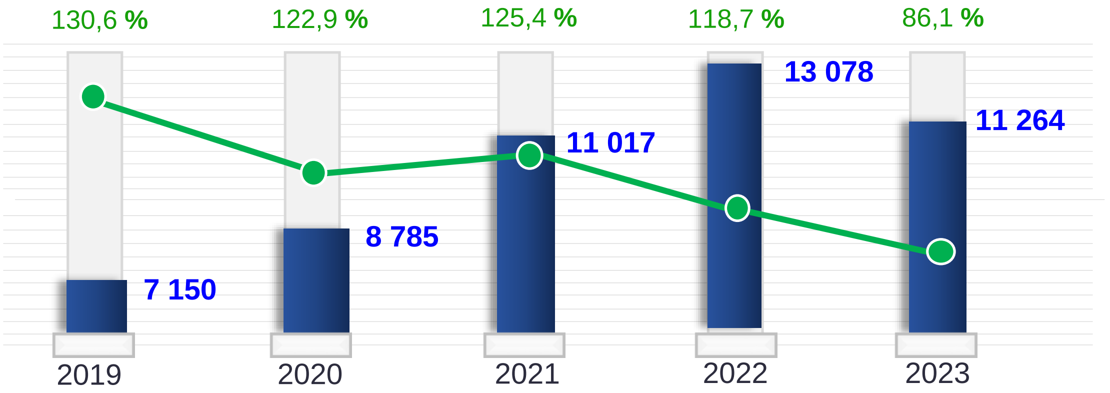

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 20 931 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 11 264 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	2 673	Sariosiyo t.	538
Denov t.	1 165	Angor t.	537
Termiz t.	829	Qiziriq t.	507
Sherobod t.	825	Muzrabot t.	479
Jarqo‘rg‘on t.	824	Uzun t.	386
Qumqo‘rg‘on t.	657	Oltinsoy t.	344
Sho‘rchi t.	654	Bandixon t.	303
Boysun t.	543		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

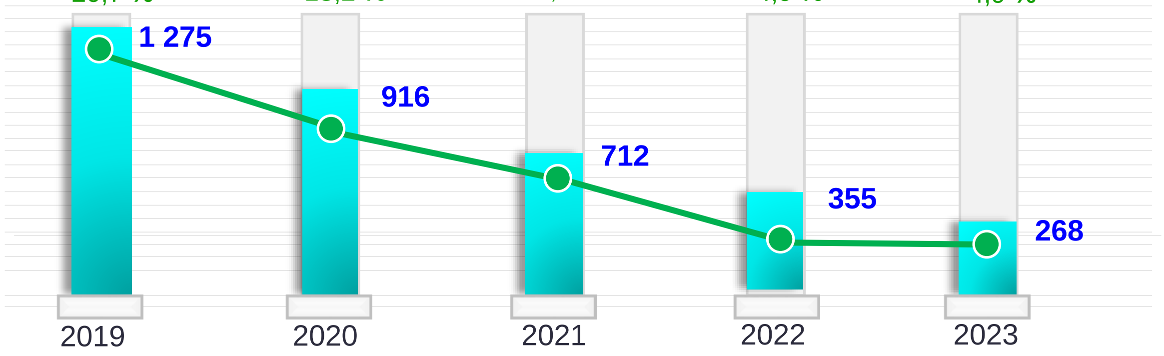

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	6	2,2 %
Sanoat	45	5,8 %
Qurilish	8	1,3 %
Savdo	160	6,5 %
Tashish va saqlash	4	3,3 %
Yashash va ovqatlanish	19	3,9 %
Axborot va aloqa	9	9,8 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	9	5,2 %
Boshqa turlar	8	1,7 %

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

Hududlar kesimida

Denov t.	37	Jarqo‘rg‘on t.	20
Uzun t.	33	Qiziriq t.	13
Termiz sh.	29	Qumqo‘rg‘on t.	12
Sho‘rchi t.	25	Oltinsoy t.	11
Sherobod t.	25	Angor t.	11
Sariosiyo t.	23	Termiz t.	5
Muzrabot t.	20	Bandixon t.	4

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

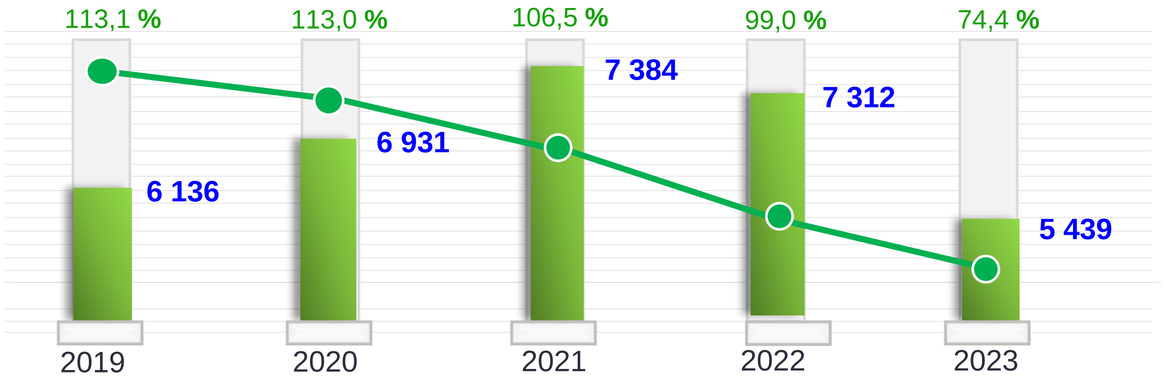

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

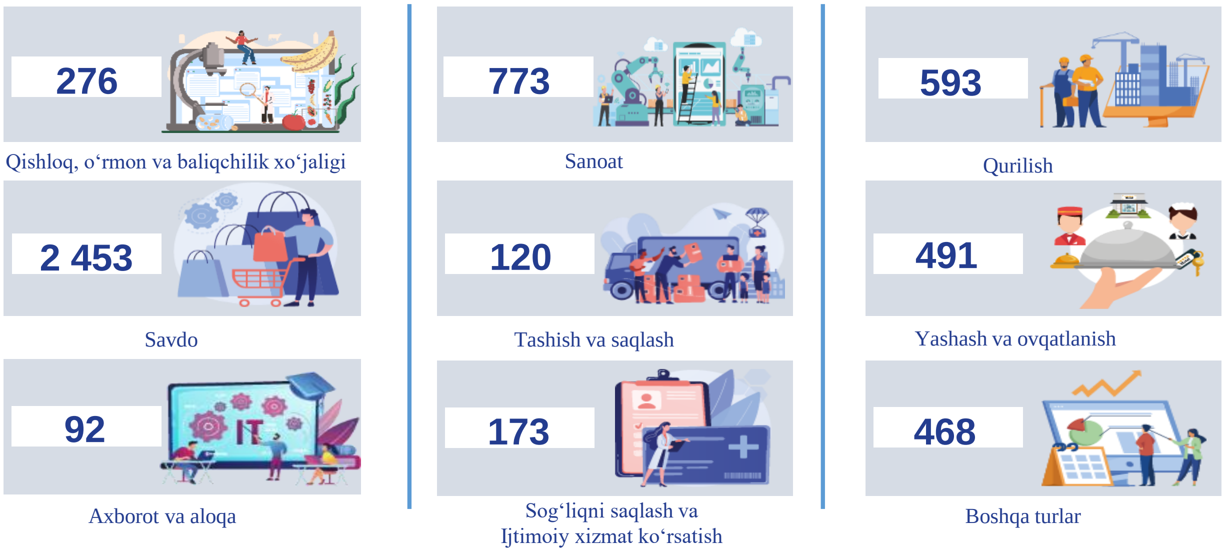

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 20 931 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 5 439 tasi xususiy korxonalar ulushiga to‘g‘ri keladi.

Xusisiy tadbirkorlik subyektlari o‘sish sur’atlarining 2019- yilga nisbatan ko‘payishiga sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish sohalari (108,8 foiz), savdo (107,3 foiz), tumanlar kesimida esa – Sariosiyo (115,9 foiz), Sho‘rchi (110,5 foiz) va Uzun (106,4 foiz) tumanlari ta’sir ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	805	Termiz t.	279
Denov t.	759	Angor t.	269
Jarqo‘rg‘on t.	493	Muzrabot t.	257
Uzun t.	481	Qiziriq t.	198
Sho‘rchi t.	411	Oltinsoy t.	195
Qumqo‘rg‘on t.	386	Boysun t.	143
Sariosiyo t.	380	Bandixon t.	87
Sherobod t.	296		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

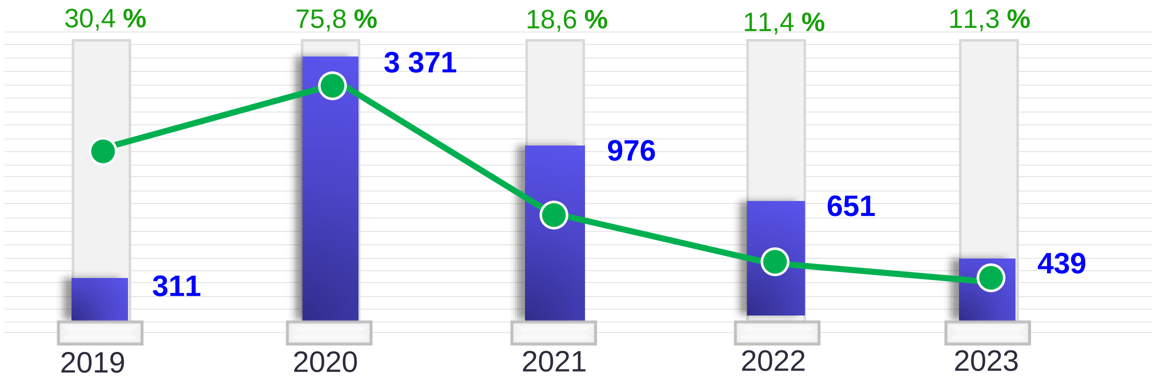

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

32
5,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

137
15,0 %

Sanoat

5
5,9 %

Qurilish

146
10,2 %

Savdo

4
16,0 %

Tashish va saqlash

79
14,7 %

Yashash va ovqatlanish

8
32,0 %

Axborot va aloqa

3
15,0 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

25
9,0 %

Boshqa turlar

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Sherobod t.	58	Termiz t.	25
Termiz sh.	52	Boysun t.	22
Oltinsoy t.	43	Sho‘rchi t.	20
Denov t.	42	Muzrabot t.	20
Qiziriq t.	33	Angor t.	16
Jarqo‘rg‘on t.	32	Bandixon t.	14
Uzun t.	30	Qumqo‘rg‘on t.	5
Sariosiyo t.	27		

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

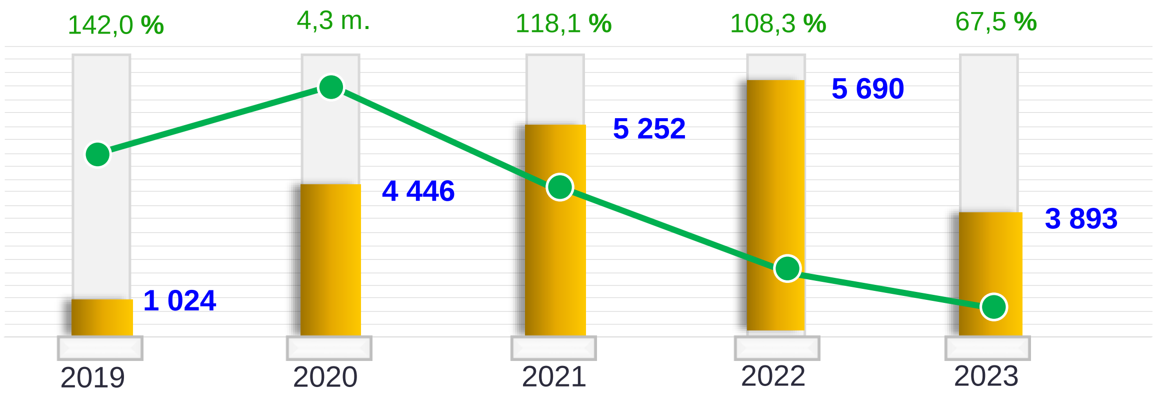

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 2 869 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 238 tadan 1 436 taga (o‘sish 1 198 taga), sanoatda – 287 tadan 914 taga (o‘sish 627 taga), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 97 tadan 572 taga (o‘sish 475 ta) soning sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Denov t.	498	Oltinsoy t.	233
Sherobod t.	332	Boysun t.	225
Jarqo‘rg‘on t.	314	Qiziriq t.	223
Sho‘rchi t.	279	Angor t.	222
Uzun t.	270	Termiz t.	199
Qumqo‘rg‘on t.	265	Muzrabot t.	178
Sariosiyo t.	265	Bandixon t.	133
Termiz sh.	257		

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

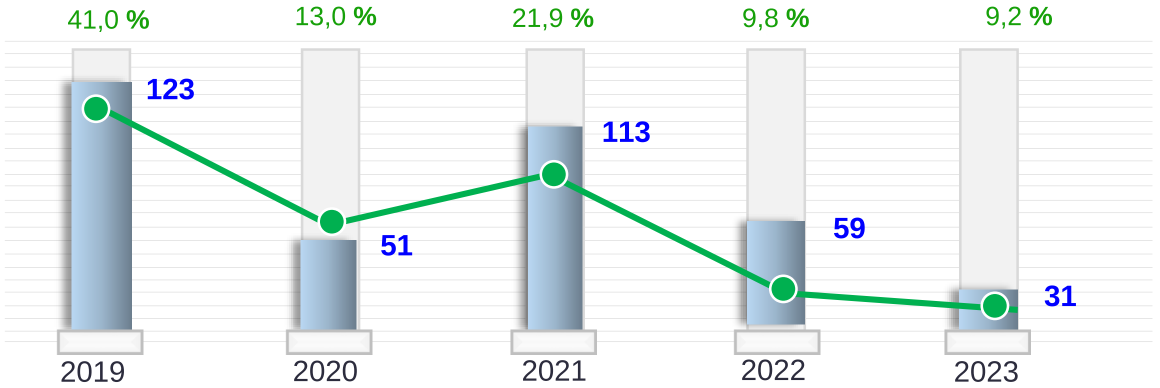

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2
3,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

16
11,0 %

Savdo

1
7,7 %

Boshqa turlar

4
5,6 %
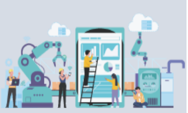
Sanoat

3
23,1 %

Tashish va saqlash

4
18,2 %

Qurilish

1
50,0 %

Axborot va aloqa

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko‘rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	22	Muzrabot t.	1
Angor t.	2	Qumqo‘rg‘on t.	1
Boysun t.	2	Bandixon t.	1
Sariosiyo t.	2		

Faoliyat ko'rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko'ra, birlikda

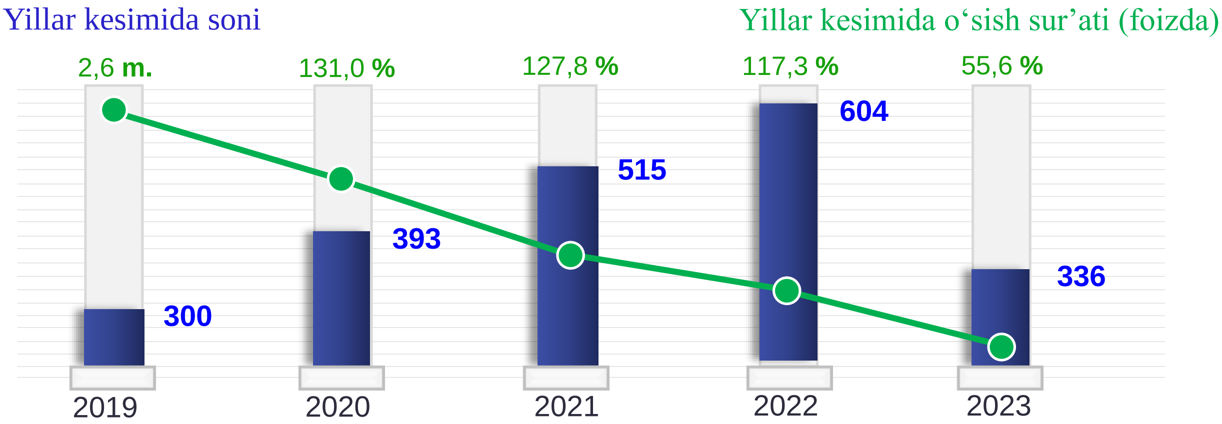

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

56 — Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	75 — Sanoat	22 — Qurilish
146 — Savdo	13 — Tashish va saqlash	6 — Yashash va ovqatlanish
2 — Axborot va aloqa	3 — Sog'liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko'rsatish	13 — Boshqa turlar

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 36 taga oshdi.

Yetakchi o'rinni 208 ta korxonada to'liq yoki qisman ulushi mavjud bo'lgan Afg'oniston Islom Respublikasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 61,9 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, Viloyat iqtisodiyotiga o'z kapitalini kiritayotgan Rossiya Federatsiyasi (ulushi 10,4 foiz), Tojikiston (ulushi 6,3 foiz), Turkiya (ulushi 3,6 foiz) va Xitoy (ulushi 3,6 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	190	Denov t.	8
Uzun t.	24	Sho'rchi t.	8
Termiz t.	22	Jarqo'rg'on t.	7
Sariosiyo t.	20	Sherobod t.	6
Muzrabot t.	12	Bandixon t.	5
Angor t.	11	Oltinsoy t.	3
Boysun t.	10	Qiziriq t.	1
Qumqo'rg'on t.	9		

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Rossiya Federatsiyasi	37
Tojikiston Respublikasi	23
Qozog‘iston Respublikasi	9
Turkmaniston Respublikasi	3
Janubiy Koreya Respublikasi	3
Armaniston Respublikasi	2
Qirg‘iz Respublikasi	1
Ukraina Respublikasi	1
Belarus Respublikasi	1
Boshqa davlatlar	256

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan 336 ta korxonalardan 87 tasi qo‘shma korxonalar, 249 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
168	Termiz shahar	22
13	Termiz tumani	9
11	Sariosiyo tumani	9
11	Uzun tumani	13
10	Angor tumani	1
8	Muzrabot tumani	4
4	Denov tumani	4
5	Sho‘rchi tumani	3
5	Boysun tumani	5
4	Sherobod tumani	2
3	Jarqo‘rg‘on tumani	4
3	Qumqo‘rg‘on tumani	6
3	Bandixon tumani	2
1	Qiziriq tumani	
	Oltinsoy tumani	3

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

	xorijiy korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	34	22
Sanoat	41	34
Qurilish	21	1
Savdo	126	20
Tashish va saqlash	10	3
Yashash va ovqatlanish	6	
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	3	
Axborot va aloqa	1	1
Boshqa turlar	7	6

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar soning ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.:(76) 225-65-90